

Утвърждавам:

проф. Св. Маргенов

23.03.2011г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС на учените от **Института по информационни и комуникационни технологии**

Образованието, науката и иновациите са основа за развитието на съвременното общество. Вярата в науката се основава на вяра в научната почтенност и в надеждността на научните изследвания. Резултатите от научните изследвания и тяхната интерпретация могат да бъдат оценени от научната общност, но трудно могат да бъдат проверени от обществото, за което новите знания са предназначени. По тази причина, за да съхрани доверието в науката, учените трябва да съблюдават фундаментални морални принципи в своята работа, да бъдат почитени и честни. Моралният кодекс на учените от ИИКТ представлява рамка от принципи за добро поведение в науката и подкрепя на високите морални стандарти в академичните изследвания.

I. Общи принципи

Ученият:

1. съблюдава дълбоко осъзнати хуманни морални принципи, в т.ч. принципите формулирани в настоящия Кодекс;
2. изисква от своите колеги да съблюдават тези принципи;
3. при никакви обстоятелства не защитава, прикрива или оправдава поведение, което противоречи на установените в настоящия Кодекс принципи;
4. развива научните изследванията, като източник на прогрес и неделима част от националната и световна култура;
5. непоколебимо се противопоставя на неетично използване на научните знания;
6. разширява и задълбочава своите научни познания, като непрестанно се стреми към подобряване на професионалната си компетентност;
7. има критично отношение към собствените си научни резултати, както и към резултатите на колегите си, като винаги е готов за обсъждане на нови факти и аргументи;
8. отстоява свободата на научната мисъл, изразяване, размяна на мнения и информация;
9. не допуска прилагането на ненаучни подходи, както и даването на израз на расови, религиозни, националистични и политически убеждения в науката;
10. приема и активно разпространява в научната колегия принципите на надеждност и достоверност на научните изследвания, като се противопоставя на всяка форма на научна непочтеност и нарушаване на принципите, установени в настоящия Кодекс.

II. Принципи на научна работа

Ученият:

1. се стреми към разширяване границите на научното познание, като полага усилия за прилагане в максимална степен на резултатите от научните изследвания в служба на обществото;

2. не допуска изпълняваните от него научни изследвания да създават заплахи за обществото, околната среда, историческите и културни ценности;
3. в процеса на получаване, систематизиране и оценка на научни резултати съблюдава общите принципи от настоящия Кодекс, като в същото време отчита спецификата на своята предметна област;
4. отчита обективно точността на получените резултати, като съблюдава ограниченията на прилаганите методи на изследване;
5. е отговорен за пълнотата и възможността за проверка на публикуваните от него резултати по даден проблем, както и за тяхната коректна интерпретация;
6. съхранява първични данни и документация за всички съществени резултати, които е публикувал през определен период от време в съответната научна област, независимо от други задължения или възпрепятстващи това ограничения;
7. е отговорен за целесъобразното и ефективно използване на средствата за наука, като не допуска повторно изпълнение на изследвания, освен в случаи когато това се налага с цел проверка, допълване или сравняване на получените резултати;
8. представя научните резултати от своите изследвания (освен в случаи на информация с ограничено разпространение) пред научната колегия, като запознава с тях широката общественост след като вече са били публикувани в специализирано научно издание;
9. стреми се да предоставя публично-достъпни резултати, получени с използване на публични средства за научни изследвания.

III. Принципи за публикуване на научни знания и резултати

Ученият:

1. участва като автор или съавтор на научна статия, при условие че има съществен принос към нейното създаване, в т.ч. планиране на изследвания и/или експерименти, тяхната реализация, анализ и интерпретация, събиране или моделиране на данни, както и при подготовка на текста, при взаимно съгласие за съавторство;
2. коректно цитира научните приноси на други автори, които са пряко свързани с публикуваните нови резултати, като точно посочва съответните литературни източници;
3. цитира също така съществени резултати на други автори, които съдържат противоположни на неговите резултати и/или изводи;
4. публикува в подходяща форма обяснение и/или опровержение, ако на по-късен етап открие съществена грешка в публикувани резултати;
5. избягва нецелесъобразна фрагментация на получени резултати, водеща към публикуване в няколко статии, и по този начин към увеличаване броя на публикациите.

IV. Принципи регулиращи взаимоотношенията с докторанти и сътрудници

Ученият:

1. приема докторанти и сътрудници след обективна оценка на техните интелектуални, етични и лични качества;
2. поддържа коректни и открити взаимоотношения в рамките на научния колектив, като не допуска авторитарен стил на ръководство;

3. оценява докторантите и сътрудниците на базата на получените от тях резултати, отнася се към тях равноправно, без да изисква от тях изпълнение на задачи, които надхвърлят нивото на техните възможности и компетентност;
4. предава на докторантите и сътрудниците си знания, умения и добро поведение в науката, чрез обяснения и личен пример;
5. при ръководство на докторанти насърчава развитие на независимо и критично мислене и отговорно отношение към работата, като уважава правото на свободен израз на собствено научно мнение;
6. прави нужните изводи в случай на недобро поведение на докторантите и сътрудниците, които ръководи.

V. Принципи на рецензиране и експертна дейност

Ученият:

1. лично изпълнява ангажименти свързани с рецензиране и експертни оценки;
2. стриктно спазва правото на интелектуална собственост на авторите на рецензирани ръкописи и проекти, като се ограничава единствено до експертна оценка, не използва данни съдържащи се в оценяваните материали в собствен интерес и не ги предоставя за ползване от трети лица;
3. не приема за рецензиране или експертна оценка материали, заключенията по които могат да бъдат повлияни от неговите лични интереси;
4. отговорно подготвя експертни оценки само в рамките на своята компетентност, без да се поддава на възможно външно въздействие, което би могло да повлияе на съответната оценка;
5. съблюдава обективни критерии при рецензиране и оценка, придържайки се към възприетите в рамките на конкретната процедура правила, като изисква същата коректност от останалите рецензенти и/или експерти.

VI. Процедури за разрешаване на етични конфликти

Конфликти от етично естество се разрешават:

1. на организационно ниво, което е с една степен по-високо от нивото на което са възникнали;
2. с участието на всички страни по конфликта, при запазване на максималната възможна конфиденциалност; решението се предоставя на всички засегнати страни, като в него задължително се включват мерки за възстановяване на справедливостта.